

Klient jest jednym z kilku spadkobierców ustawowych. Odziedziczył część nieruchomości gruntowej zabudowanej domem jednorodzinny dla której urządzona jest księga wieczysta. Na podstawie postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku chce złożyć wniosek do sądu wieczystoksięgowego o wpis prawa własności. Zdaniem klienta należy ujawnić poszczególne udziały, natomiast problem pozostaje z numerami PESEL, ponieważ nie chcą ich pozostali spadkobiercy podać. Zapytuje co w takiej sytuacji ma robić. Czy sąd za niego poda ich dane?

Zgodnie z przyjętą praktyką na sądzie wieczystoksięgowym nie spoczywa obowiązek odnajdywania i uzupełniania numerów PESEL pozostałych spadkobierców. Jak wynika z orzeczenia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 26 lipca 2013 r. II CZ 538/13, "nie ulega wątpliwości, iż w treści formularza wniosku o dokonanie wpisu w księdze wieczystej znajdują się rubryki, w których należy podać numer PESEL każdego wskazanego we wniosku uczestnika. Nie podanie tej informacji należy zatem traktować jako nieprawidłowe wypełnienie formularza, skutkujące wezwaniem do uzupełnienia powyższego braku. Dodać też należy, iż postępowanie wieczystoksięgowe jest prowadzone w oparciu o przepisy szczególne, przewidziane wyłącznie dla tego postępowania, wobec czego nieuprawnione jest twierdzenie skarżącego, że przy ocenie poprawności formalnej wniosku należy stosować wyłącznie przepis art. 126 § 1 i 2 k.p.c., i ograniczyć się do jego literalnej treści. Niewątpliwie bowiem skoro został określony wzór formularza do sporządzenia wniosku, winien być on wypełniony stosownie do jego treści, a nie według uznania strony."

Ponadto sąd stwierdził, iż konieczność podania przez wnioskodawcę danych zawartych w formularzu o wpis znajduje swoje uzasadnienie także w treści przepisów szczególnych. M.in. § 34 pkt 5 lit. h rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 sierpnia 2003 r. w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie informatycznym (Dz. U. Nr 162, poz. 1575) zawiera regulację nakazującą sądowi wieczystoksięgowemu przy ujawnianiu w dziale II księgi wieczystej podmiotu, którym jest osoba fizyczna, wypełnienie pola PESEL, zawierającego numer ewidencyjny osoby fizycznej. Wypełnienie przez wnioskodawcę danych dotyczących PESEL w formularzu ma zatem znaczenie dla prawidłowego oznaczenia osoby właściciela w księdze wieczystej.

Stąd też nieprawidłowe wypełnienie formularza nie pozwala na nadanie wnioskowi w takiej postaci dalszego biegu, wobec czego konieczne jest wezwanie do uzupełnienia popełnionych przez sporządzającego wniosek błędów i uchybień.

Wydaje się zatem, iż najsensowniejszym rozwiązaniem tego problemu będzie wystąpienie do sądu o przedłużenie terminu do uzupełnienia braków formalnych i wystąpienie z wnioskiem do urzędu, poprzez art. 46 ust. 2 pkt 1 ustawy z 24.09.2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2021 r. poz. 510) – fakt wykazania przez wnioskodawcę interesu prawnego.